

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת נעמה לזימי

פ/25/2799

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – תשלום דמי אבטלה לנשים שיצאו לחופשה ללא תשלום לאחר לידה), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 177א ב.חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995¹, בסעיף 177א, האמור בו יסומן "א" ואחריו יבוא:

"(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א)1, מבוטחת אשר יצאה לחופשה ללא תשלום לאחר תקופת לידה והורות בשל אחת מהסיבות האמורות להלן תהיה זכאית לדמי אבטלה לפי פרק זה:

(1) נדרשת מהמבוטחת עבודה בשעות מרובות, עבודה במשמרות או בימי עבודה מפוצלים;

(2) מצב בריאותה של המבוטחת או של בן משפחתה מונע ממנה לחזור לעבודתה."

דברי הסבר

ביום 4 ביולי 2021 התקבל בכנסת תיקון מספר 216 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995 (להלן – תיקון מספר 216), לפיו תשלום דמי אבטלה ביציאה לחופשה ללא תשלום (להלן – חל"ת) יתאפשר רק במצב בו המעסיק יזם את הוצאת העובד לחל"ת לתקופה של 30 ימים רצופים לפחות ובתנאי שהעובד אינו זכאי לתשלום אחר בתקופת החל"ת.

הוראה זו, שנחקקה על מנת להתמודד עם הצורך להסדיר מחדש את הזכאות לדמי אבטלה בחל"ת שהייתה נהוגה בתקופת הקורונה, הביאה לביטולו של נוהל שהיה קיים מקדמת דנא במוסד לביטוח לאומי ולפיו נשים שיצאו לחל"ת לאחר תקופת לידה והורות (מכוח הוראות סעיף 7 לחוק עבודת נשים, התשי"ד–1954) (להלן – חל"ת לאחר לידה) היו זכאיות בתקופה זו לדמי אבטלה, אם הסדרי העבודה במקום עבודתן כוללים עבודה בשעות לא מקובלות (בדגש על מקצועות הבריאות) או בשל סיבות רפואיות

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

המצדיקות יציאה לחל"ת. כך, עקב התיקון האמור לחוק, נמנעה מנשים האפשרות להיות זכאיות לדמי אבטלה בתקופת חל"ת לאחר לידה, למרות שקיימת סיבה מוצדקת לאי חזרתן למקום העבודה. לפיכך מוצע לקבוע בחקיקה את ההסדר שבוטל עקב תיקון מספר 216 ולאפשר זכאות לדמי אבטלה בתקופת חל"ת לאחר לידה וזאת מסיבות מוצדקות המפורטות בהצעת החוק. הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת עאידה תומא סלימאן וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/2223), על ידי חברת הכנסת מיכל מרים וולדיגר (פ/24/3803) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת עאידה תומא סלימאן (פ/25/1047).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ' באדר התשפ"ג (13.03.2023)